

A MÁSODIK ÉV, KÖZÉPSŐCSOPORT

ÚJRA AZ OVIBAN

A nyári szünet után a gyermekeknek újra be kell szokni az óvodai életbe. Ez már sokkal zökkenő mentesebben zajlik, mint az a kiscsoportban tapasztalható volt.

BESZOKTATÁS

Szeptemberben visszakerül gyermeke abba csoportba, ahol egy évet töltött. A pedagógusok, társak ismerősek. Mégis néha, mintha „elfelejtődött” volna, amit előző évben tanult. A hosszú nyár után ez természetes. Az óvodapedagógusok tudják, ismerik ezt a helyzetet. Számítanak rá, és megfelelő módon készülnek is erre.

PRAKTIKUS ÖTLETEK

Mit tehet a szülő?

- A gyermekükkel beszéljék meg, mikor megy ismét óvodába. Neki a nyári szünet beláthatatlan hosszúságú. Ahogy közeledik a nap, készítsék fel arra, hogy újra találkozni fog barátaival, társaival, az óvó nénikkel.
- Esténként beszélgessen a gyermekével, milyen jó is lesz az oviban, mi mindent lehet majd ott megint játszani.
- A tartalmas nyár jó útravaló a gyermek számára. A szülővel töltött napok élményét szívesen fogja megosztani társaival. Szervezzenek a nyárra minél több gyermekprogramot (séták, kirándulások a városban, a budai hegyekben stb)

A KÖZÉPSŐ CSOPORTOS ÓVODÁS

A középső csoport életkori összetétele a 4-5 éves korosztály. A szocializáció terén ismét nagy változás történik a gyerekek életében. Elindul az első barátságok kialakulásának időszaka. Majdnem minden kisgyermeknek egy idő után állandó játszótársai lesznek. Egyre jobban ragaszkodnak barátaikhoz. Ezt néha túlzásba is viszik. (nem akarják megfogni más gyerek kezét, más mellé lni). Az óvodapedagógusok feladata a közösség összekovácsolása, úgy erősíteni a baráti kapcsolatokat, hogy közben a csoport egységes közösségi érzését is elősegítsék. Kiemelten fontos feladat, elkezdni a gyermekek konfliktuskezelési képességüket fejleszteni. Pozitív megerősítéssel hamar megtanulják a nézeteltérések kulturált megoldását.

PRAKTIKUS ÖTLETEK

Mit tehet a szülő?

- Segítse gyermeke baráti kapcsolatainak erősítését. Mutasson példát a más gyermekek elfogadására. Ha szülinapi zsúrt rendez, annyi gyermek meghívását tervezze, hogy abba a kedvenc barátok mellett más társak meghívása is lehetséges legyen.
- Ebben az életszakaszban alakul ki a tágabb környezet elfogadásának, a toleranciának a képessége.

A gondozás, önkiszolgálás terén még mindig nagy eltérés tapasztalható. A folyamatos magyarázattal, mintaadással egybekötött gyakorlási lehetőségekkel ezek az eltérések év végéig fokozatosan csökkennek

Év végére:

- A gyermekek kis segítséggel, szinte önállóan öltöznek, gombolnak. A ruhájuk, cipőjük helyét tudják, igyekeznek segítséggel rendben tartani. Igény szerint öltöznek, vetkőznek, ha fáznak, vagy melegük van.
- A WC-t önállóan, igény szerint használják, kezüket alaposan körbemosás, szárazra törlik. Önállóan, vagy kis segítséggel fogat mosnak, tisztálkodó eszközeiket segítséggel tisztán tartják.
- A környezetük rendjét irányítással, többnyire segítség nélkül helyreállítják (játékelrakodás).

PRAKTIKUS ÖTLETEK

Mit tehet a szülő?

- Legyen a gyermeknek feladata, ezt otthon is önállóan végezze el (hétvégén takarítás a játékos polcon), Amit már tud az oviban, azt várják el, hogy otthon is önállóan végezze.

Ebben az életkorban a tanulás még mindig játékba ágyazott ismeretszerzés.

Alapvető tevékenységek a játékhelyzeteken belül a mese-vers, ének-zene, ábrázolás, külső világ tevékeny megismerése (matematikai, környezetismereti tartalmak), vizuális nevelés, testnevelés. Az óvodapedagógusok hetente úgynevezett kezdeményezéseket szerveznek. Ezek 1-1 műveltségterületet fognak át. Igyekeznek a gyermekekkel minél több szempontból megismertetni a környező világot. Egyre hosszabb meséket, verseket, énekeket hallhatnak és tanulhatnak, megismerik a népi mozgásos, táncos játékokat. Az óvoda közvetlen környezetét kisebb séták alkalmával ismerik meg. Gyakorolják a gyalogos közlekedés szabályait is. A

mozgásnevelésben a torna jellegű gyakorlatok is szerepet kapnak. A testnevelés foglalkozáson kötelező részt venni. Év vége felé anyanyelvi játékokat játszanak, báboznak, dramatizálnak. Gyarapodik a szókincsük, nyelvtanilag egyre pontosabb mondatszerkesztést használnak. Matematikai ismereteik bővülnek: számlálnak 5-ig, megismerik a több- kevesebb, alacsonyabb-magasabb fogalmakat. A környezetük védelmének lehetőségeit is megismerik. Egyre több házi és vadonélő állatot ismernek meg, tudják nevüket, élőhelyüket, hasznukat, kicsinyeik nevét. Tapasztalják az emberek munkáit (eladó, postás, orvos stb.)

A játéktevékenységben előtérbe kerülnek a szerep-, és konstruáló építőjátékok. Néhányan már egyszerűbb társasjátékot (memória, képdominó) is szívesen játszik.

PRAKTIKUS ÖTLETEK

Mit tehet a szülő?

- Továbbra is fontos a sok tapasztalat és ismeretszerzési lehetőség biztosítása családi, otthoni környezetben. Azok a gyermekek mutatnak jobb fejlődési ütemet, akik otthonról sok ismeretet, élményt hoznak.
- A rohanó társadalom egyik hátránya az autóval közlekedés. Az intézmények nem tudnak minden programot, különjáratú autóbusszal megoldani. A közlekedésre nevelés otthoni alapjai nagy segítséget nyújtanak egy-egy óvodai kirándulás, séta megvalósításában (látogatás a könyvtárban, piacon, stb.) Ha a gyermek biztonsággal tud fel-, leszállni a járművekről a szülő kíséretében, akkor sokkal gördülékenyebben közlekedik a csoporttal is. Gyakoroljanak a gyerekekkel gyalog, járművön közlekedni.

KÜLÖNFOGLALKOZÁSOK

Az óvodák többségében délutáni foglalkozásokat is szerveznek, térítési díj ellenében. Ezek általában 5 éves kortól ajánlottak Ennek oka a gyermekek érési folyamatával magyarázható. 5 évesen már képesek arra, hogy megfelelő módon tudjanak együttműködni más csoporton kívüli társakkal, idegen felnőttel.(pl. edző, nyelvtanár) A különfoglalkozások szervezésénél igyekeznek a gyermekek természetes érdeklődését, belső motiváltságát figyelembe venni Leggyakrabban, tánc, különböző sportok – torna, foci, úszás,-, idegen nyelv közül az ovi-angol, valamint a kézművesség a kínálat. Ezek díjszabásai intézményenként eltérőek, a külső szakembertől függő. Az úgynevezett különórák igénybevételénél mindenképpen figyelembe kell venni az ár-érték arányt, és a gyermek érdeklődését is. Ne válasszanak olyan elfoglaltságot, amit a gyerek nem szívesen végez, vagy nem képes rá. (pl: ha nem tud önállóan, gyorsan öltözni, vetkőzni, akkor a sport előnytelen, hiszen mire átöltözik a fele edzésnek vége; nem szeret táncolni, de édesanya szeretné.) Általában a különórák ténylegesen a nagycsoportos óvodásoknak ajánlott, bennük már kialakulóban van a tudás, a felfedezés iránti vágy.

KAPCSOLAT AZ ÓVODÁVAL

A kiscsoportban megismert kapcsolattartási módokon kívül ebben a tanévben 1-2 nyitott napot is szerveznek az intézmények. Ezt a délelőtti időszakra szervezik. Lehetősége van a szülőnek megfigyelnie gyermekét a közösségben a különböző tevékenységek és feladathelyzetekben. Erre a lehetőségre előre készülnek a pedagógusok, a gyerekekkel közösen megbeszélik miként, és miért látják vendégül a szülőket.

PRAKTIKUS ÖTLETEK

Mit tehet a szülő?

- A gyermekkel mindenképpen meg kell otthon beszélni, hogy ki lesz bent a csoportban (apa, anya).
- Azt is tisztázni kell, hogy ha vége a látogatásnak mi történik. Apa, anya dolgozni megy, és a gyerek marad az oviban, vagy együtt hazamennek.
- A váltópapucs minden intézményben egészségügyi okokból kötelező.
- A szülő ezen a napon „csak” megfigyelő. Nem szólhat bele a pedagógus módszereibe, nem fegyelmezheti, védheti meg a gyermekét. Igen nehéz feladat a szülőnek, óvónőnek, gyermeknek egyaránt.
- A legtöbb intézményben alkalom van a nyitott nap után a tapasztalatok megbeszélésére is. Ezt mindenképpen érdemes igénybe venni. Sok minden megtudható gyermekükről.

ÓVODAI ÜNNEPEK, ALKALMAK

- Fotózás- nem kimondottan ünnep, de mindenképp más szervezési módot igényel a pedagógustól, szülőtől egyaránt. Általában csoport, egyéni és testvérképeket készítenek. Igény szerint elő-, és utánrendelhető.
- Mikulás: általában zárt ünnepség, délelőtt látogat el a gyerekekhez. Apró ajándékot hoz, cserébe verset, éneket, rajzot vár a gyerekektől.
- Karácsony: intézményenként változóan szervezik, csak gyermekekkel, vagy szülőkkel közös szervezésű is van. Általában énekelnek, verset mondanak a gyerekek. Apró ajándékot kapnak,

amit haza is vihetnek, azzal együtt, amit ők készítettek a szüleiknek. Ekkor a csoportok is kapnak ajándékot, ezeket nem lehet hazavinni.

- **Farsang:** Móka, és kacagás egész délelőtt. Táncsal, tréfás vetélkedőkkel, dínomdánommal.
- **Húsvét:** intézményenként változó szervezésben, általában vagy a csoportba hozza a nyuszi a csoki ajándékokat, vagy az ovikertben tojásvadászatot tartanak. A lényeg a nyuszi varázsa, a gyermekek öröme.
- **Anyák napja:** Édesanyák köszöntése verssel, énekkel, virággal.
- **Nagyok búcsúja:** Az iskolába menő nagycsoportosok intézményenként más és más szervezéssel búcsúznak az ovitól, társaiktól, óvo néniktől. Általában a középsősök búcsúajándékot készítenek, verssel, énekkel búcsúznak a nagyoktól.
- **Évzáró:** A csoportok kis műsor keretében vendégelik meg a szüleiket, családtagokat az oviban. Ekkor az év során tanult verseket, énekes játékokat, meséket elevenítik fel.
- **Egyéb:** Sok óvodában szerveznek gyermeknapot, családi sportnapot, majálist, amelyre a szülőket, családtagokat is szeretettel várják.

PRAKTIKUS ÖTLETEK

Mit tehet a szülő?

- A gyermekkel minden esetben meg kell beszélni, mikor és meddig lesz ott a szülő a programon, mi történik utána vele.
- A nyitott programokra a kezdés előtt 10 perccel érdemes megérkezni. A gyermekek nagyon izgatottak ilyenkor, fontos, hogy láthassák szüleiket, egy puszi, ölelés, mindenképp megnyugtató, fontos a gyermeknek.
- Az alkalomhoz illő ruha, cipő mindenképpen legyen kényelmes. Tudjon mozogni benne a kisgyermek.

- Ha gyermekük megilletődik, nem szerepel, nem kell katasztrófaként megélni. Ez nem vizsga, csak egy lehetőség.

MIT JÁTSZUNK A GYEREKKEL A NYÁRI SZÜNETBEN?

- Egyszerűbb társasjátékokat, memória, kép dominó, ki nevet a végén stb.
- Gyurma, festék, olló, ragasztó segítségével különböző dolgokat alkothatnak.
- Labda, újságpapírgombóc a legjobb móka, még a szobában is.
- Utazás, vásárlás, csupa „unalmas dolog”. Figyelem fejlesztés különböző szempont szerint (pl: hány kutyát láttál, míg elértünk a postáig? Szólj, ha szemüveges bácsit látsz! stb.)
- Szógyűjtés: csak gyümölcsök/állatok/ szerszámok/ eszközök. Nehezítés: csak piros gyümölcs lehet, csak 2 lábú állat lehet, csak olyan szerszám lehet, ami éles, csak konyhai eszköz lehet.
- „Ollóka”: a szógyűjtés mintájára képgyűjtés, képek kivágása különböző szempont szerint. Tökéletesen alkalmas erre a sok reklámújság.
- Fejezd be a mesét! Ismert vagy ismeretlen meséhez befejezést találjon ki a gyermek.

